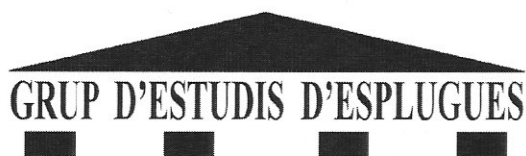

GRUP D'ESTUDIS D'ESPLUGUES

dossier

SANTI CAMPO

VICEPRESIDENT DEL GRUP D'ESTUDIS D'ESPLUGUES

El grup d'Estudis d'Esplugues fou creat la tardor de 1994 per un col·lectiu de ciutadans i ciutadanes motivats per l'interès i curiositat de descobrir i aprofundir moltes de les vivències del nostre passat. Els nostres objectius són promoure la investigació i els estudis de la història, geografia, arqueologia, bibliografia i ciències naturals i socials de l'àmbit de la comarca del Baix Llobregat i, especialment, del municipi d'Esplugues de Llobregat, així com tenir cura del patrimoni cultural i paisatgístic.

Anteriorment no hi havia hagut a la nostra població cap entitat de caràcter similar. Hem de tenir present que Esplugues de Llobregat durant els anys seixanta i setanta té una augment exponencial de la població com a conseqüència del desenvolupament industrial de la primera corona de Barcelona.

Aquest augment descontrolat de la població en el context de la dictadura provoca un creixement urbanístic desordenat en barris que no tenen ni infraestructures bàsiques ni equipaments imprescindibles. D'aquí que les primeres mobilitzacions ciutadanes tindran com a objectiu les millores de les condicions de vida dels barris i la construcció dels equipaments necessaris. Els ajuntaments democràtics intentaràn pal·liar aquestes grans deficiències i en el cas d'Esplugues també s'intentarà controlar el creixement i començar a pensar a protegir el patrimoni arquitectònic molt malmès pel creixement desordenat de les dècades anteriors. Fruit d'aquesta voluntat, el 1979 s'aprova el *Catàleg d'edificacions històriques i artístiques i conjunts paisatgístics*. Però malauradament Esplugues continua creixent i per manca de voluntat política (el PSC té

majoria absoluta a partir de 1983 fins al 2007) el catàleg queda convertit en paper mullat. Una bona part de la ciutadania manifesta la seva preocupació per diferents plans urbanístics que continuen destruint el patrimoni local. Les "Casetes d'en Pons i Termes" (1935) són descatalogades per la Generalitat a proposta de l'ajuntament l'any 95 i enderrocades el 1998, la construcció dels blocs de pisos al centre històric, els inicis del pla CAUFEC (1991). En aquest context apareix el grup d'Estudis d'Esplugues i un article de la membre fundadora Mercè Vidal que porta per títol *Esplugues: un trist i massificat suburbi de Barcelona? Patrimoni arquitectònic en perill*, reflecteix molt bé aquesta preocupació que explica els orígens del grup.

El grup d'Estudis d'Esplugues té una triple activitat: elaborar i promoure estudis de tema local, divulgar-los i reivindicar el patrimoni.

La nostra primera publicació —la *Miscel·lània 1: Esplugues i el Modernisme*— va aparèixer l'any 2003 amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Esplugues i recull, en part, les conferències que es van impartir la primavera del 1999 al Casal Robert Brillas, amb el títol "Patrimoni i ciutat: Esplugues i el modernisme". Hem de tenir present que disposem d'una antiga masia del segle XVI renovada al voltant de 1900 per l'arquitecte modernista Antoni Gallissà. A més també teníem al nostre municipi la fàbrica Pujol i Bausis (coneguda popularment com "La Rajoleta") que va elaborar una bona part de les rajoles d'edificis significatius del modernisme català (Institut Pere Mata de Reus; Casa Lleó Morera, Casa Amatller, Casa Martí, Palau Macaya, a Barcelona; Casa Puig i Cadafalch a Argentona; Casa Coll i Regàs, a Mataró).

Visita al Born dels socis i amics del Grup d'Estudis d'Esplugues, el passat 27 de setembre

La segona va ser la *Memòria i evolució dels casaments a Esplugues. Recull de 1867 a 1960*, publicada també en col·laboració amb l'Ajuntament l'any 2003. Es tracta d'un estudi sobre l'evolució de la vida quotidiana centrada en els casaments i que es va materialitzar en una exposició i en el llibre.

La tercera va ser *Miscel·lània 2: Esplugues a través de la gent gran*, publicada l'any 2007 també en col·laboració amb l'Ajuntament. Els temes objecte d'aquesta miscel·lània són 10 temes que es van tractar a les "Trobades de la gent gran" realitzades entre el 2001 i el 2006. En concret són aquests: l'ofici de florista, la ràdio, l'ofici de campaner, la pagesia, el Raval d'Esplugues, la festa major, els Tres Tombs, escriptors i poetes, les caves Marguery i la biblioteca d'Esplugues. En aquestes trobades intervenien els mateixos protagonistes i van ser dirigides per Maria Teresa Carbonell i Roser Camps.

També cal destacar les xerrades que realitzem el primer dijous de cada més centrades principalment en temes d'interès local, encara que també parlem d'algun tema d'abast més general o d'actualitat. Durant tots aquests anys tractem i hem tractat temes molt diversos i els primers cicles han donat lloc a les dues miscel·lànies fins ara publicades. Són molts anys de continuïtat d'aquestes xerrades i un mèrit indubtable d'una entitat que, amb alts i baixos com no pot ser d'una altra manera, ha mantingut

una activitat constant durant els 20 anys d'existència. Unes xerrades que molta gent espera i que tenen una assistència notable.

A més de les xerrades també organitzem excursions i sortides de caràcter cultural que també tenen una assistència important, i una publicació trimestral, *El pou del Vernís* (ja en portem publicats 46 números). Aquest any hem centrat una part important de la nostra activitat en el tricentenari de 1714. Esplugues, per la seva proximitat a Barcelona, pateix directament el setge de Barcelona i la documentació local demostra clarament el compromís austriacista de la nostra població. Hem fet una xerrada sobre *La guerra de successió de la monarquia hispànica* a càrrec de Cristian Domínguez, historiador i membre de la Junta del GEE, i una altra sobre *Esplugues entre la guerra de successió i la guerra del francès*, a càrrec també d'un jove periodista local i membre de la junta, Enric Alsinet. La nostra publicació *El pou del Vernís* dedicarà tot l'any a una sèrie d'articles també d'Enric Alsinet sobre *Esplugues i el 1714*.

Les darreres excursions han estat a Cervera i Folgueroles per representar tant la desfeta com la voluntat de sobreviure del nostre poble, i també dues sortides al Parc de la Ciutadella i al MNAC. Acabarem l'any amb una excursió a Talamanca, on va tenir lloc la darrera victòria catalana sobre les forces borbòniques, i al Born amb el Cristian Domínguez que ens farà la visita guiada.

Esplugues 1714 - I

Per Enric Aldret

El Grup d'Estudis dedica la seva publicació del Pou del Vernís durant aquest any 2014 a la celebració de la seva centèsima. Els projectes i el nostre cas. Un cas, estem pensant que aquest any tenim moltes oportunitats que fa un document molt interessant.

Introducció:

L'inici del segle XVIII ve marcat per la recollida de la població catalana al País Valencià i a les Illes Balears. El problema d'origen és el mateix: la manca de recursos humans i materials a causa de la guerra de Successió.

Les ordres reials de Madrid volien aconseguir a més a més a Catalunya, però de Lluís XIV de França.

Els catalans per la seva banda encara tenien molt viu el record del rei Felip V de França, però entre el 1705 i 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

No obstant això, Felip V va permetre que la ciutat de Madrid i els catalans poguessin mantenir la seva independència i van continuar sent catalans.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

amb Carlos III que amb moltes més oportunitats a favor dels catalans. Carlos III, el qual la gran Abadessa de Montserrat, va ser el primer a visitar Catalunya, va ser el primer a visitar Catalunya.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

El 1714, els catalans van perdre la seva independència i van passar a formar part del Regne de Catalunya.

El pou del vernís
DIMARTS de 19 a 21h

adreça electrònica: gestudis.esplugues@gmail.com
Nou a pàgina web: www.gestudis.esplugues.cat
Seu: Casal de Cultura Robert Brillas, Ampí Guàrdia, 26 - 08950 Esplugues de Llobregat

Un dels darrers números d'El Pou del Vernís

Pel que fa a les administracions, la nostra col·laboració es limita a l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat que, tot i la crisi, no ha reduït les subvencions que rebem. L'espai despatx on ens reunim i treballem està situat en una dependència municipal, el Casal de Cultura Robert Brillas, i aquest Casal, situat al centre de la població, també és l'espai on fem la major part dels nostres actes. El nivell de col·laboració amb l'Ajuntament és bo i ens estem plantejant conjuntament l'establiment d'un conveni que doni més estabilitat a la col·laboració econòmica.

El nivell d'acompliment dels nostres objectius en les nostres activitats és molt alt. La participació de les persones associades en les nostres xerrades i sortides sempre compleix els objectius plantejats i de vegades no podem donar resposta satisfactòria a totes les peticions. L'assistència a les xerrades mou entre una cinquantena i un centenar de persones que, per una població com la nostra, és una xifra molt positiva, molt per sobre de la mitjana d'assistència dels

actes culturals i divulgatius que es fan a Esplugues. El fet d'incrementar el nombre de persones associades és també un altre aspecte destacable.

També és important la continuïtat en la gestió, els vint anys d'activitat ininterrompuda l'hem de valorar molt positivament. Com tota entitat en aquests anys, ha passat moments millors i pitjors, però ha mantingut l'activitat contínua i els últims anys hem assolit un equilibri envejable entre continuïtat i renovació. Hem incorporat també persones joves a la junta i a les nostres activitats.

Per tant, l'estabilitat econòmica i institucional, una bona combinació de continuïtat i renovació amb la presència de joves a la junta directiva, l'increment de persones associades, el desenvolupament de nous projectes i la participació de la ciutadania en les nostres activitats ens garanteix un futur encoratjador.